

Saugi darbo vieta

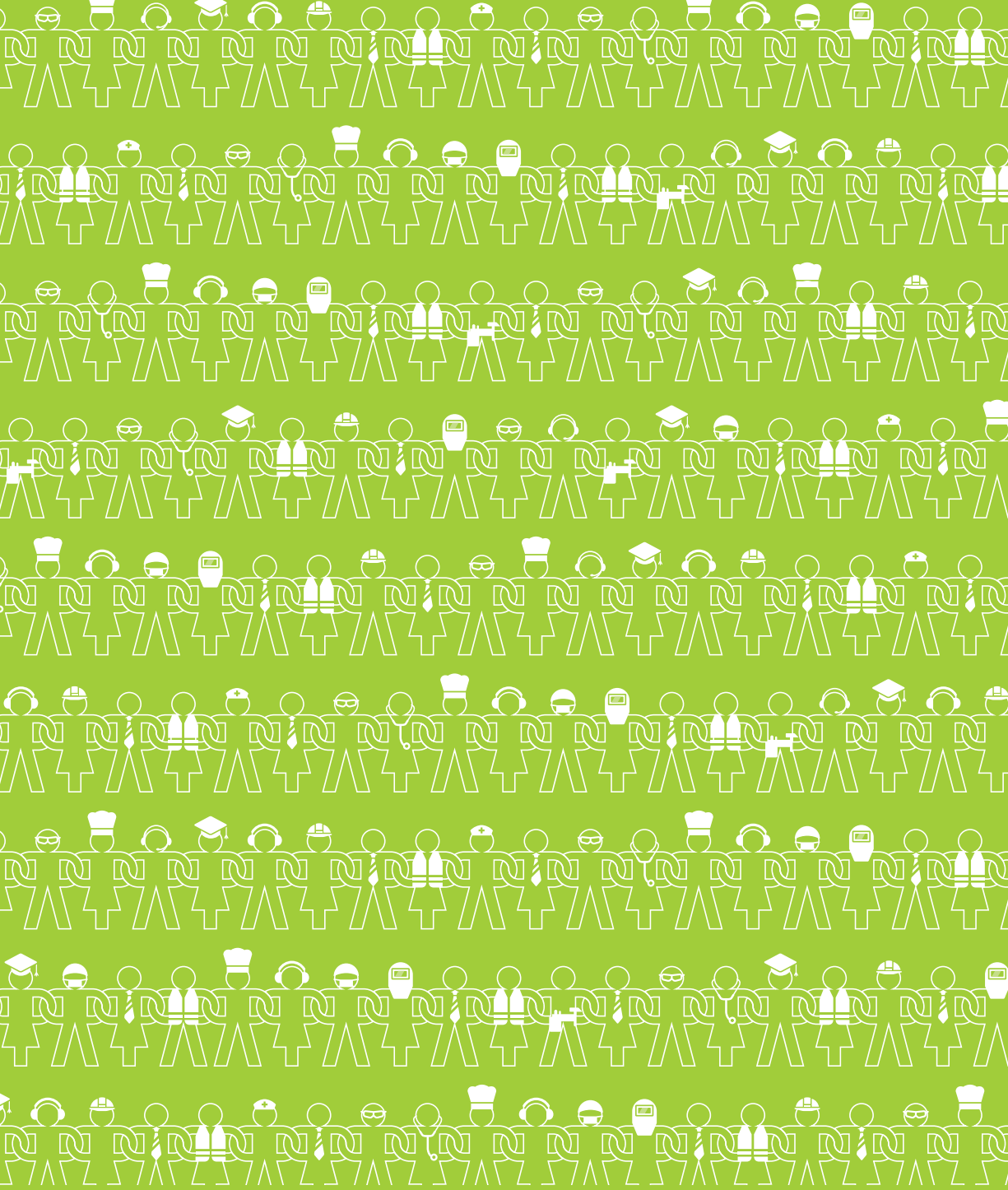
Bendromis jėgomis mažinkime riziką darbe



www.healthy-workplaces.eu

Kampanijos vadovas

Vadovų lyderystė ir darbuotojų dalyvavimas užtikrinant darbuotojų saugą ir sveikatą



Europe Direct – tai paslauga, padėsianti Jums rasti atsakymus į klausimus apie Europos Sąjungą

Informacija teikiama nemokamai telefonu (*): 00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Kai kurie mobiliojo ryšio operatoriai neteikia paslaugos skambinti 00 800 numeriu arba šie skambučiai yra mokami.

Daug papildomos informacijos apie Europos Sąjungą yra internete.

Ji prieinama per portalą EUROPA (<http://europa.eu>).

Katalogo duomenys pateikiami šio leidinio pabaigoje.

© Europos saugos ir sveikatos darbe agentūra, 2012

Turinys

Įžanga	4
Problemos mastas	5
Kodėl ES vykdo šią kampaniją?	7
Bendromis jėgomis mažinkime riziką darbe	9
Ką prevencija reiškia praktikoje?	10
Valdymo vaidmuo	12
Ką praktikoje reiškia lyderystė?	13
Kodėl toks svarbus darbuotojų dalyvavimas?	15
Darbuotojų dalyvavimo skatinimas	15
Ką praktikoje reiškia darbuotojų dalyvavimas?	17
Apie Saugių darbo vietų kampaniją	19
Kaip kampanija įgyvendinama?	19
Kas gali dalyvauti?	19
Kaip galite prisidėti?	20
Mūsų partnerių tinklas	21
Mūsų įnašas į ankstesnes kampanijas ir jų sėkmė	22
Ištekliai	24
Kontaktiniai duomenys	26

Įžanga

Darbuotojų sauga ir sveikata yra naudinga verslui, darbuotojams ir visai visuomenei. Artėjant galutiniam terminui ar žūtbūt siekiant gamybos tikslų šiuos dalykus lengva pamiršti. Tačiau tokiais aplinkybėmis užuot laikius saugą ir sveikatą „biurokratine našta“, kur kas svarbiau yra suvokti darbe kylančią riziką.

Ši brošiūra – pagrindinis **2012–2013 m. Saugių darbo vietų kampanijos „Bendromis jėgomis mažinkime riziką darbe“**, kurią organizuoja Europos saugos ir sveikatos darbe agentūra (EU-OSHA), vadovas. Šia kampanija siekiama padėti jums, jūsų įmonei, darbuotojams, darbuotojų atstovams ir visai tiekimo grandinei įvertinti ir sumažinti riziką darbe. Nors už saugą ir sveikatą pirmiausia yra atsakingi darbdaviai ir jų įgalioti asmenys, tačiau visos suinteresuotosios šalys geriausių rezultatų visuomet pasiekia bendromis jėgomis.

Eurostato duomenimis¹, kasmet ES dėl nelaimingų atsitikimų darbe žūva daugiau nei 5 500 žmonių. Be to, Tarptautinė darbo organizacija nustatė, kad nuo profesinių ligų miršta dar 159 000 žmonių². Labai daug šių gyvybių būtų galima išsaugoti, jei būtų nustatyti rizikos veiksniai, pritaikytos saugos priemonės ir jų būtų griežtai laikomasi. Dažnai sakoma, kad **„Prevencija yra geriau už pasekmių šalinimą“**, ir skatinant kurti saugias ir sveikas darbo vietas šis posakis tinka labiau nei bet kada. Dėl to šioje Saugių darbo vietų kampanijoje didžiausias dėmesys skiriamas rizikos prevencijai.

2012–2013 m. Saugių darbo vietų kampanija yra decentralizuota ir skirta padėti nacionalinėms valdžios institucijoms, įmonėms, organizacijoms, vadovams, darbuotojams, jų atstovams ir kitoms suinteresuotosioms šalims bendromis jėgomis stiprinti saugą ir sveikatą darbe.

Kampanija siekiama:

- mažinti riziką;
- valdyti riziką;
- skatinti aukščiausio lygio vadovus aktyviai dalyvauti mažinant riziką;
- skatinti darbuotojus, jų atstovus ir kitas suinteresuotąsias šalis bendradarbiauti su vadovais mažinant riziką.

*Prevencija yra geriau už
pasekmių šalinimą.*



Svarbu tai, kad kampanijos medžiaga, padėsianti įgyvendinti šiuos tikslus, yra įvairi. Tai ataskaitos, praktiniai vadovai, skrajutės, plakatai ir universalieji skaitmeniniai diskai. Be to, siekdami skatinti Europos saugos ir sveikatos darbe savaitę suvienysime jėgas su savo partneriais ir nacionaliniais ryšių punktais ir padėsime rengti mokymo seminarus, konferencijas ir parodas. EU-OSHA taip pat sukūrė interaktyvią svetainę, kurioje rasite daug praktinės pagalbos ir išsamių patarimų.

Šiame kampanijos dokumente pateikiama daug statistinių duomenų, atskleidžiančių aktualias problemas ir tai, kur tiksliausiai sutelkti jėgas. Vis dėlto reikėtų nepamiršti, kad pernelyg dažnai už tokių statistinių duomenų slypi žmonių tragedijos.

Problemos mastas

Kas 3,5 minutės Europos Sąjungoje dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar nuo profesinės ligos miršta žmogus. 2007 m. (paskutinių metų, kai pateikiami palyginamieji 27 ES valstybių narių statistiniai duomenys) duomenimis, 6,9 mln. žmonių patyrė vieną ar kelis nelaimingus atsitikimus darbe³. Be to, milijonai kitų darbuotojų visoje Europoje kenčia nuo su darbu susijusių ligų.

Nelaimingi atsitikimai darbuotojams ir jų šeimoms, darbdaviams ir visai visuomenei kainuoja daug. 2007 m. atlikta darbo jėgos apklausa⁴ rodo, kad dėl darbe įvykusių nelaimingų atsitikimų 73 proc. nukentėjusiųjų buvo suteiktas nedarbingumo pažymėjimas mažiausiai vienai dienai, o 22 proc. – bent mėnesiui. Tokie laikino nedarbingumo skaičiai ir su darbu susijusios problemos daro tiesioginį poveikį ekonomikos augimui ir užimtumui visoje Europoje. Iš esmės kasmet prarandama bent 450 mln. darbo dienų⁵. Skaičiai kinta, tačiau nelaimingi atsitikimai darbe ir ligos kasmet ES ekonomikai kainuoja mažiausiai 490 mlrd. EUR⁶.

Atlikus tyrimą nustatyta, kad daugumos su darbu susijusių nelaimingų atsitikimų ir ligų galima išvengti. Laimei, šioje srityje sparčiai daroma pažanga. 1999–2007 m. ES darbuotojų sauga neįtikėtinai pagerėjo: penkiolikoje ES valstybių narių mirtinų nelaimingų atsitikimų skaičius sumažėjo nuo 5 275 iki 3 782⁷. Dar labiau pagerėjo darbuotojų sauga nemirtinų nelaimingų atsitikimų atžvilgiu: jų sumažėjo daugiau nei 900 000⁸.

Nepaisant šių gerų naujienų, su darbu susijusių ligų, kurioms dažnai būdingas ilgas latentinis laikotarpis, neabejotinai daugėja.

^{1,3,4 ir 7} „Health and safety at work in Europe (1999–2007) – A statistical portrait“, Europos Sąjungos leidinių biuras, Liuksemburgas, 2010 m., 97 p.

² Tarptautinė darbo organizacija, 2005 m.: skaičius pateiktas sudėjus 27 ES valstybių narių duomenis (<http://www.ilo.org/public/english/region/eurpro/moscow/areas/safety/docs/worldcongressreporteng.pdf>)

⁵ Sudėjus 83 mln. darbo dienų, prarastų dėl nelaimingų atsitikimų, ir 367 mln. dienų, prarastų dėl ligos; „Health and safety at work in Europe (1999–2007) – A statistical portrait“, Europos Sąjungos leidinių biuras, Liuksemburgas, 2010 m., 97 p.

⁶ Turint omenyje 4 proc. BVP nuostolio dėl blogų darbo sąlygų (<http://osha.europa.eu/en/press/articles/Present-new-and-emerging-risks-IOHA>).

⁸ Europos nelaimingų atsitikimų darbe statistika (ENADS) iki 2007 m.

(http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=hs_w_awnas&lang=en)

ATVEJO NAGRINĖJIMAS

Olimpinės žaidynės Jungtinėje Karalystėje – lyderystė užtikrinant saugą ir sveikatą

Olimpinių žaidynių pristatymo tarnyba (ODA) – organizacija, atsakinga už olimpinių žaidynių parko ir kitų, su 2012 m. Londone vyksiančiomis olimpinėmis ir parolimpinėmis žaidynėmis susijusių, vietų projektavimą. Olimpinis parkas pastatytas rytinėje Londono dalyje, labai užterštame 200 hektarų žemės plote. Statant parką dirbo apie 40 tūkst. žmonių, o intensyvaus darbo metu aikštelėje būdavo daugiau nei 13 tūkst. žmonių. Tai buvo didžiulis projektas, ir jeigu vadovaujant būtų padaryta klaidų, tai galėjo tapti daugybės sunkių traumų ir mirčių priežastimi.

Per daugiau nei 70 mln. darbo valandų buvo 25 laikotarpiai po 1 mln. valandų, keturi laikotarpiai po 2 mln. valandų ir vienas 3 mln. valandų laikotarpis, kurių metu nebuvo registruotas nė vienas nelaimingas atsitikimas darbe.

ODA mano, kad gauti šiuos pavydėtinus skaičius padėjo labai griežtas vadovavimas, stengiantis išvengti visų galimų nelaimingų atsitikimų. Vadovai teigė, kad jie darbuotojams buvo įsipareigoję:

- valdyti jų sveikatai ir saugai kylančią riziką;
- užtikrinti saugią darbo vietą ir saugaus darbo sistemas;
- teikti informaciją, nurodymus, mokymą ir priežiūrą ir
- pagal priimtus įsipareigojimus aktyviai bendradarbiauti su darbuotojais, partneriais ir tiekėjais.

Visoje valdymo grandinėje buvo nustatyta aiški bendravimo tvarka. Be to, tiek projekto generalinis direktorius, tiek pirmininkas vieningai tvirtino, kad „jie reguliariai arba įvykus didesniems incidentams teiks ODA tarybai ataskaitas apie sveikatos, saugos ir aplinkos apsaugos reikalavimų laikymąsi“.

Tarybos Saugos, sveikatos ir gamtos apsaugos komitetas reguliariai tikrino, kaip įgyvendinama ir valdoma statybų programa, ir sutiko tikrinti ir prireikus keisti darbo procesą. Siekiant kuo labiau pagerinti visų su žaidynių rengimu susijusių žmonių saugą ir sveikatą, apie tokius pokyčius pranešama visiems darbuotojams ir tiekėjams.

Ėmusis šių iniciatyvų ir į jas įsitraukus darbuotojams, su programos sauga susiję duomenys pradėjo gerėti.



Kodėl ES vykdo šią kampaniją?

Saugos ir sveikatos gerinimas dėl įvairių etinių, socialinių ir ekonominių priežasčių visada buvo vienas svarbiausių Europos integracijos principų. Pirma, etiniu požiūriu akivaizdu, kad bet kuri valdymo ar administracinė institucija turėtų teikti pirmenybę saugos ir sveikatos gerinimui. Antra, vienas iš Europos bendrosios rinkos pagrindų yra darnieji standartai, įskaitant su produktų ir proceso sauga susijusius standartus. Šiais darniaisiais standartais padedama užtikrinti, kad verslas visoje ES funkcionuotų sklandžiai. Trečia, gerinant saugą ir sveikatą ne tik gerinama darbuotojų apsauga, bet ir didinamas verslo našumas.

Dabartinė Bendrijos strategija taip pat grindžiama pagrindiniais prevencijos principais, smulkiau aprašytais 1989 m. birželio 12 d. Tarybos direktyvoje 89/391/EEB (Pagrindų direktyvoje). Šios direktyvos 6 straipsnyje nurodoma, kad, laikydamasis šių bendrųjų prevencijos principų, už saugai ir sveikatai užtikrinti būtinas priemones yra atsakingas darbdavys. Be abejo, tam reikia aiškaus aukščiausių vadovų iniciatyvumo. Šioje direktyvoje taip pat pabrėžiama darbuotojų dalyvavimo tvirtinant šias priemones svarba; tokia nuostata visai neseniai pripažinta pagrindine teise ir Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartijos 27 straipsnyje.

Žinoma, yra ne tik praktinis Bendrijos veiksmų poreikis, bet ir teisiniai reikalavimai, kurių būtina laikytis.

„Teisingai perpratę iniciatyvų valdymą, galite pasiekti neįtikėtinų saugos rodiklių.“ LAWRENCE WATERMAN,

SAUGOS VADOVAS, OLIMPINIŲ ŽAIDYNIŲ
PRISTATYMO TARNYBA





Tinkamos saugos ir sveikatos pranašumai

Atkreipiant dėmesį į sveikatą ir saugą galima padidinti verslo našumą ir apsaugoti darbuotojus. Tai nustatyta atlikus naujausią Europos įmonių apklausą apie naują ir kylančią riziką (ESENER)⁹.

Galima išskirti šiuos pranašumus:

- mažesnės išlaidos ir mažesnė rizika – mažesnis į darbą neatvykusių darbuotojų skaičius ar mažesnė jų kaita, mažiau nelaimingų atsitikimų, mažesnė teisinio proceso grėsmė;
- geresnė padėtis tarp tiekėjų ir partnerių;
- geresnė reputacija tarp investuotojų, klientų ir visuomenėje apie įmonės socialinę atsakomybę;
- didesnis našumas – darbuotojai sveikesni, laimingesni ir labiau motyvuoti.

⁹ EU-OSHA – Europos saugos ir sveikatos darbe agentūra, *Worker representation and consultation on health and safety – Analysis of the findings of the European Survey of Enterprises on New and Emerging Risks*, 2012. „Darbuotojų atstovavimas ir konsultavimas saugos ir sveikatos klausimais. Europos įmonių apklausos apie naują ir kylančią riziką rezultatų analizė, 2012 m.“

Bendromis jėgomis mažinkime riziką darbe

Prevenција yra europietiško požiūrio į rizikos valdymą kertinis akmuo. Praktikoje tai reiškia, kad, analizuojant darbo procesus, būtina nustatyti trumpalaikius ir ilgalaikius rizikos veiksnius ir po to imtis veiksmų jiems pašalinti ar sumažinti. Paprasčiau tariant, prevencija – su darbu susijusios rizikos valdymas, kuriuo iš esmės siekiama sumažinti su darbu susijusių nelaimingų atsitikimų ir ligų skaičių ar visai užkirsti jiems kelią.

Pagrindinė rizikos valdymo atsakomybė tenka darbdaviams ir aukščiausiems vadovams, tačiau be aktyvaus darbuotojų dalyvavimo jų pastangos būtų bevaisės. Dėl tokių priežasčių šioje kampanijoje ypač pabrėžiama aukščiausių vadovų ir savininkų lyderystės svarba aktyviai išvien dirbant su savo darbuotojais.

Siekiant padėti skleisti šias pagrindines idėjas 2012–2013 m. Saugių darbo vietų kampanijoje numatyti šie strateginiai tikslai:

- skleisti pagrindinę idėją, kad siekdami užkirsti kelią rizikai dėl praktinių, teisinių, ekonominių ir etinių priežasčių, darbuotojai ir vadovai turi dirbti išvien;
- teikti darbdaviams aiškius ir paprastus patarimus, kaip bendradarbiaujant su darbuotojais ir jų atstovais valdyti riziką jų darbo vietose;
- teikti praktinius patarimus, informaciją ir priemones, kuriomis skatinama rizikos prevencijos kultūra, ypač mažosiose ir vidutinėse įmonėse;
- skatinti profesinės saugos ir sveikatos valdymą įtraukti į organizacijose taikomą įmonių socialinės atsakomybės politiką;
- padėti pagrindus tvaresnei rizikos prevencijos kultūrai Europoje.

„Kad ir kokio dydžio būtų organizacija, lyderystė iš viršaus ir aktyvus darbuotojų dalyvavimas yra svarbiausi dalykai siekiant sėkmingo sveikatos ir saugos valdymo. Todėl raginu dideles ir mažas, valstybines ir privačias, visų sektorių įmones prisidėti prie šios kampanijos.“

CHRISTA SEDLATSCHKE, EU-OSHA DIREKTORĖ





Ką prevencija reiškia praktikoje?

Bendrieji prevencijos principai yra išdėstyti Pagrindų direktyvos 6 straipsnyje (žr. toliau). Jei darbdaviai, darbuotojai ir jų atstovai nori veiksmingai valdyti riziką ar dar geriau – pašalinti ją, jie privalo suprasti šiuos principus.

Pagrindiniai rizikos prevencijos principai:

- vengti rizikos;
- įvertinti rizikos veiksnius, kurių neįmanoma išvengti;
- šalinti riziką jos atsiradimo šaltinyje;
- pritaikyti darbą asmeniui, visų pirma įrengiant darbo vietas ir renkantis priemones bei gamybos metodus (kartu kiek įmanoma mažinant monotonišką darbą);
- atsižvelgti į technikos pažangą;
- pavojingą keisti nepavojingu ar mažiau pavojingu;
- kurti nuoseklią bendros prevencijos politiką, apimančią technologiją, darbo organizavimą, darbo sąlygas, socialinius santykius ir su darbo aplinka susijusių veiksmų poveikį;
- teikti pirmenybę kolektyvinėms apsaugos priemonėms, palyginti su asmeninėmis apsaugos priemonėmis;
- duoti atitinkamus nurodymus darbuotojams.

*Prevencija – tai rizikos valdymas.
Riziką valdo kartu dirbantys
žmonės.*



ATVEJO NAGRINĖJIMAS

BASF – pirmiausia sauga

Daugelyje sektorių visiškai išvengti rizikos yra tiesiog neįmanoma. Akivaizdus pavyzdys galėtų būti chemijos pramonė. Vienos didžiausių pasaulyje cheminių produktų bendrovės BASF darbuotojai kasdien susiduria su daugybe pavojų. Užuoat kovojusi su kiekvienu rizikos veiksniu atskirai, bendrovė nusprendė taikyti visa apimančią metodą ir visą bendrovės kultūrą pakeisti tokia, kuria į pirmą vietą iškeliamą sauga.

Pagrindinė šios programos dalis – kampanija, kuria siekiama nuo 2002 m. iki 2020 m. 80 proc. sumažinti dėl sužeidimų ir profesinių ligų prarandamą laiką. 2008 m. ši kampanija pradėjo duoti vaisių: dėl sužeidimų prarastas laikas sumažėjo 46 proc., o dėl profesinių ligų prarastas laikas – 23 proc.

Toliau išvardytas strategijas bendrovė nurodo kaip priemones, padėjusias pasiekti tokius rezultatus.

- Valdymu demonstruojamas patikimas ir akivaizdus įsipareigojimas gerinti saugą rodant gerą pavyzdį, teikiant pirmenybę saugai ir užtikrinant, kad visi su sauga susiję dalykai būtų aiškūs.
- Darbuotojai yra įtraukti į valdymą, susijusį su visais saugos aspektais, ir aktyviai prisideda savo žiniomis bei patirtimi.
- Bendrovėje pabrėžiama atskirų asmenų atsakomybės svarba. Kiekvienas darbuotojas ir vadovas turi laikytis visų galiojančių taisyklių ir nurodymų, veikti suvokdamas gresiančią riziką, reaguoti į pavojus ir mokytis iš savo bei kitų klaidų.
- Visoje organizacijoje kuriama pasitikėjimo atmosfera, vadovai ir darbuotojai skatinami atvirai kalbėti apie saugą. Atsižvelgiant į žinias ir patirtį kartu bandoma skatinti ir mokymąsi.





© EU-OSHA/Jim Holmes



© EU-OSHA/Jim Holmes

Valdymo vaidmuo

Sveikatos ir saugos klausimai turėtų būti kasdienio verslo valdymo proceso dalis. Verslas nėra valdomas, jei nevaldoma sveikata ir sauga. Sveikatos ir saugos valdymas turėtų būti neatskiriama darbo vietos kultūros dalis, taikoma visoje valdymo grandinėje nuo aukščiausių iki žemiausių organizacijos pakopų. Tai neturi būti tik specialistų reikalas.

Pagrindiniu veiksmingo valdymo principu turėtų būti laikomos konsultacijos su darbuotojais ir jų atstovais saugos ir sveikatos klausimais. Tačiau vadovai neturėtų vien konsultuoti savo darbuotojų, vadovai turėtų aktyviai bendradarbiauti su jais ir skatinti juos dalyvauti priimant sprendimus. Konsultacijos nėra vien teisinis reikalavimas, jos gali turėti ir ekonominės naudos. Tikėtina, kad darbuotojai žino pagrindinius rizikos veiksnius, su kuriais kasdien susiduria, ir dažnai gali rasti paprastų, ekonomiškų sprendimų.

Saugos ir sveikatos gerinimas turėtų būti kasdienio verslo valdymo proceso dalis. Jį reikėtų suvokti ne kaip griežtą, pokyčių nepripažįstančią biurokratinę procedūrą, o kaip dinamišką, laikui bėgant pritaikomą ir plėtojamą sistemą.

Daug svarbiau, kad vadovai savo pavyzdžiu, o ne vien nurodymais, parodytų savo pavaldiniams būtinybę laikytis visų saugos ir sveikatos taisyklių.

¹⁰ P. Stadler ir E. Spieß, „Mitarbeiterorientierte Führung und soziale Unterstützung am Arbeitsplatz“, *INQA/Bundesanstalt für Arbeitsschutz und Arbeitsmedizin*, 2005 m. (galima rasti adresu: <http://www.inqa.de/Inqa/Navigation/publikationen/did=56808.html>).

Be to, yra įrodyta, jog geri darbuotojų saugos ir sveikatos srityje vadovai pasiekia, kad dėl ligos nedarbingų dienų skaičius būtų mažesnis. Tai lemia lyderių elgsena, nuo kurios priklauso laikino nedarbingumo rodiklis ir darbuotojų gerovė¹⁰. Įrodyta, kad susergančių darbuotojų skaičius priklauso nuo vadovo. Vadovą perkėlus į kitą padalinį, jam pavaldžių darbuotojų vidutinė laikino nedarbingumo trukmė nesikeičia, net jei darbuotojai keičiasi.

Ką praktikoje reiškia lyderystė?

Tai reiškia:

- akivaizdų, aktyvų valdybos ir direktorių (savininko) įsipareigojimą;
- veiksmingų „pakopinių“ informacijos keitimosi sistemų ir valdymo struktūrų – arba susikertančių informacijos keitimosi sistemų mažose įmonėse kūrimą;
- darbuotojų ir jų atstovų skatinimą siekti saugių ir sveikų darbo sąlygų, pvz., suteikiant jiems teisių, nustatant veiksmingą „pakopinę“ informacijos keitimosi sistemą ir teikiant jiems aukštos kokybės mokymus;
- rizikos vertinimu pagrįstą saugos ir sveikatos valdymą;

- deramo saugos ir sveikatos valdymo integravimą į visas verslo dalis;
- darbuotojų saugos ir sveikatos užtikrinimas sudaro organizacijoje taikomos įmonių socialinės atsakomybės strategijos (ir jos pagrindinių vertybių) esmę;
- šių idėjų skatinimą visoje tiekimo grandinėje;
- sveikatos ir saugos reikalavimų laikymosi stebėseną, atskaitomybę ir peržiūrą.

Praktiniai lyderystės darbuotojų saugos ir sveikatos srityje pavyzdžiai:

- vadovauti rodant pavyzdį (būti įkvėpėju laikytis rašytų ir nerašytų saugos ir sveikatos taisyklių);
- priimti asmeninę atsakomybę ir parodyti, kad nesate abejingi;
- lankytis darbo vietose ir bendrauti su darbuotojais saugos ir sveikatos klausimais (darbuotojai gali ne tik nurodyti problemas, bet ir pasiūlyti sprendimų);
- skirti pakankamai pinigų ir laiko: numatyti lėšų mokymams, įrangai ar saugos ir sveikatos specialistams ir laiko priimtiems sprendimams įgyvendinti.

„Mes pabrėžiame visų darbuotojų ir bet kurios pakopos vadovų asmeninę atsakomybę už saugą.“

SHLOMO COHEN, DARBŲ VADOVAS,

INTEL, AMSTERDAMAS



ATVEJO NAGRINĖJIMAS

Rizikos mažinimas mažoje Austrijos įmonėje

„Marchl“ yra nedidelė šeimos įmonė Austrijoje, joje gaminami plieno gaminiai, pvz., pastogės automobiliams, laiptai, aptvarai ir šiltnamiai.

Sauga darbe įmonės vadovams yra svarbus klausimas. Buvo įdiegta saugos ir sveikatos valdymo sistema, tačiau vis dar pasitaikydavo nedidelių nelaimingų atsitikimų, pvz., įsipjovimų, nudegimų, traumų prispaudus, ir į juos nebuvo žiūrima rimtai. Vadovai nusprendė bendradarbiauti su darbuotojais, siekdami dar labiau sumažinti riziką.

Kiekvienoje įmonės rizikos zonoje dirbančių darbuotojų buvo paprašyta įvertinti riziką ir pasiūlyti sprendimų padėčiai gerinti. Tai atlikus jų buvo paprašyta įvertinti padėties pagerėjimą. Po dviejų mėnesių darbuotojų grupės buvo perkeliamos iš vienos rizikos zonos į kitą ir jų buvo paprašyta atlikti tokį pat patikrinimą. Tai reiškė, kad pasikeitimai buvo dar kartą naujai patikrinti kitos grupės ir kad kiekvienas darbuotojas susipažino su skirtingose darbo srityse kylančiais rizikos veiksniais ir pats sužinojo, kaip tinkamiausia gerinti saugą.

Šiuo projektu pavyko sumažinti smulkių ir vos neįvykusių nelaimingų atsitikimų skaičių, sumažinti laikino nedarbingumo trukmę, sustiprinti darbuotojų motyvaciją, pagerinti našumą ir atkreipti dėmesį į saugos ir sveikatos problemas.

Kodėl toks svarbus darbuotojų dalyvavimas?

Akivaizdu, kad atsakomybė už su darbu susijusios rizikos valdymą tenka darbdaviams, tačiau be aktyvaus darbuotojų dalyvavimo jų pastangos būtų bevaisės. Jau yra pakankamai įrodymų, kad aktyviu dalyvavimu galima neįtikėtinai pagerinti saugą ir sveikatą darbe.

Pavyzdžiui, Europos įmonių apklausa apie naują ir kylančią riziką (ESENER) įrodo, kad suderinus darbuotojų dalyvavimą ir vadovų įsipareigojimą galima pasiekti daug geresnių profesinės saugos ir sveikatos reikalavimų laikymosi rezultatų. Pvz., įmonės, kuriose derinamas aktyvus darbuotojų dalyvavimas ir aukštas vadovų suinteresuotumo lygis, 10 kartų dažniau būna dokumentais įtvirtinta darbuotojų sveikatos ir saugos (DSS) politika¹¹. Papildoma nauda ta, kad tada šios priemonės suvokiamos daug efektyviau.

2007 m. Jungtinės Karalystės prekybos ir pramonės departamentas atliko tyrimą¹² ir apskaičiavo, kad darbuotojų saugos atstovų apstangomis kasmet visoje šalyje išvengiama 8 000–13 000 nelaimingų atsitikimų darbe. Naujausiame Europos profesinių sąjungų konfederacijos (ETUC)¹³ tyrime nustatyta, jog esant profesinėms sąjungoms įmonėse geriau laikomasi taisyklių ir sumažėja su darbu susijusių sveikatos problemų skaičius. Dėl šių ir panašių priežasčių darbuotojų dalyvavimas priimant su sveikata ir sauga susijusius sprendimus yra Europos teisės dalis.



© EU-OSHA/Jim Holmes

Darbuotojų dalyvavimo skatinimas

Darbdaviai privalo konsultuoti darbuotojus ir jų atstovus sveikatos ir saugos klausimais, tačiau dar naudingiau suteikti jiems teisę aktyviai dalyvauti sprendžiant kasdienes profesinės saugos ir sveikatos klausimus. Vadovai turi sukurti tokią aplinką, kurioje žmonės jaustųsi galintys pakankamai laisvai kelti klausimus ir prisidėti prie saugesnių darbo procesų ir darbo vietų kūrimo. Tai reikėtų suvokti ne kaip dar vieną biurokratinę procedūrą ar nepageidautiną našą, o kaip puikią galimybę ne tik pagerinti saugą, bet ir padidinti našumą. Tyrimais įrodyta, kad pasinaudoję darbuotojų žiniomis vadovai gauna didžiąją pagalbą kurdami saugias, efektyvias ir tvarias darbo vietas¹⁴.

¹¹ EU-OSHA – Europos saugos ir sveikatos darbe agentūra, *Worker representation and consultation on health and safety – Analysis of the findings of the European Survey of Enterprises on New and Emerging Risks*, 2012. „Darbuotojų atstovavimas ir konsultavimas saugos ir sveikatos klausimais. Europos įmonių apklausa apie naują ir kylančią riziką rezultatų analizė, 2012 m.“

¹² „The health and safety of Great Britain: be part of the solution“, Sveikatos ir saugos vykdomasis organas, 2009 m. birželio mėn.

¹³ Menéndez, M., Benach, J., Vogel, L. (2009 m.) „The impact of safety representatives on occupational health: A European perspective“. Briuselis: EPSI.

¹⁴ Pot, F. D., ir Koningsveld, E. A. P., „Quality of working life and organizational performance – two sides of the same coin?“ *Scandinavian Journal of Work, Environment and Health*, 2009 m., 35 (6), p. 421–428.



Darbuotojų dalyvavimo pranašumai:

- mažesnis nelaimingų atsitikimų skaičius;
- rentabilūs sprendimai;
- laimingesni ir našiau dirbantys darbuotojai;
- mažesnis nedarbingų dienų skaičius;
- geresnis suvokimas apie riziką darbe;
- geresnė rizikos darbe kontrolė.

Ką praktikoje reiškia darbuotojų dalyvavimas?

Iš esmės tai reiškia, kad darbuotojai ir vadovai išvien aktyviai siekia nustatyti problemas ir rasti jų sprendimus. Praktikoje tai yra:

- veiksmingas ir atviras dialogas, per kurį iš tikrųjų girdimos kitų problemos;
- bendras problemų sprendimas ir sprendimų priėmimas;
- dalyvavimas kuriant saugos ir sveikatos politiką ir praktiką;
- darbuotojų dalyvavimas skatinant ir siekiant sudaryti saugias ir sveikas darbo sąlygas;
- visiškas darbuotojų bendradarbiavimas su darbdaviais, kai siekiama pagerinti saugą, sveikatą ir gerovę darbo vietoje;
- planų sudarymas, kad visa tai būtų galima įgyvendinti praktiškai.

ATVEJO NAGRINĖJIMAS

Bendra darbuotojų ir vadovų iniciatyva

Didelėje konditerijos gaminių įmonėje („Nestlé“, Jorkas, Jungtinė Karalystė), kurioje dirba 2 000 darbuotojų, susiduriama su aiškia problema – čia susižeidžiama paslydus ir suklupus. Siekdama sumažinti susižeidimų skaičių, įmonė ėmėsi bendros iniciatyvos, kuria skatinamas visapusiškas darbuotojų atstovų dalyvavimas. Susižeidimų paslydus ir suklupus atvejais buvo taikoma konkreti pranešimo procedūra ir atliekama tokių susižeidimų priežasčių analizė. Nustačius pagrindines priežastis buvo sušaukti bendri vadovų, prižiūrėtojų ir darbuotojų atstovų pasitarimai ir praneštos išvados. Paskui, pasinaudojus veiksminga informacijos kampanija, t. y. įvairiais plakatais, lankstinukais ir t. t., šiomis išvadomis buvo pasidalyta su visais darbuotojais.

Po trejų metų šia kampanija buvo pasiekta, kad susižeidimų paslydus ir suklupus sumažėjo 60 proc. Dar po 18 mėnesių buvo pradėta panaši kampanija, kuria siekiama sumažinti susižeidimų, susijusių su rankomis atliekamu darbu, skaičių. Per dvejus metus tokių susižeidimų skaičius sumažėjo 40 proc.





Pagrindinės datos

- Kampanijos pradžia: 2012 m. balandžio 18 d.
- Europos darbuotojų saugos ir sveikatos savaitės: 2012 ir 2013 m. spalio mėn.
- Geros praktikos apdovanojimų ceremonija: 2013 m. balandžio mėn.
- Saugių darbo vietų kampanijos aukščiausio lygio susitikimas: 2013 m. lapkričio mėn.

Apie Saugių darbo vietų kampaniją

Kaip kampanija įgyvendinama?

Visų labai padedame kurti saugesnes ir sveikesnes darbo vietas, tačiau negalime to padaryti tik savo jėgomis. Todėl mūsų 2012–2013 m. Saugių darbo vietų kampaniją „Bendromis jėgomis mažinkime riziką darbe“ remia įvairūs partneriai ir suinteresuotieji tarpininkai, įskaitant vyriausybes ir jų institucijas, darbdavius, darbuotojus bei dideles ir mažas verslo įmones. Jei norime prasmingai gerinti saugą ir sveikatą, turime pasistengti, kad visi šie dalyviai dalyvautų kampanijoje ir skleistų pagrindines jos idėjas.

Galime teikti jums konsultacijas, informaciją, mokymo medžiagą, kurių prireiks dalyvaujant šioje Europos kampanijoje (žr. „Kaip galite prisidėti“). Gautą medžiagą galite pritaikyti savo atvejui ir, siekdami kuo geresnių kampanijos rezultatų, galite suvienyti jėgas su jums parankiausia organizacija.



Kas gali dalyvauti?

Kampanijoje vietos, nacionaliniu ir Europos lygmeniu gali dalyvauti visos organizacijos ir atskiros įmonės, įskaitant:

- viešojo ir privačiojo sektoriaus, taip pat ir mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) darbdavius;
- vadovus, prižiūrėtojus, darbuotojus;
- profesines sąjungas ir atstovus saugos klausimais;
- darbdavių organizacijas;
- profesines asociacijas;
- saugos ir sveikatos institucijas;
- darbuotojų saugos ir sveikatos specialistus;
- mokymo paslaugų teikėjus ir švietimo institucijas;
- regionų ir vietos darbuotojų saugos ir sveikatos rizikos prevencijos paslaugas teikiančias tarnybas ir draudimo paslaugas teikiančias bendroves.



Kaip galite prisidėti?

Prie 2012–2013 m. Saugių darbo vietų kampanijos galite prisidėti šiais būdais:

- platinti ir skelbti kampanijos informaciją ir medžiagą (lankstinukus, ataskaitas, vadovus, informacinius biuletenius, kontrolinius klausimynus, *PowerPoint* skaidres, animacinius filmukus su herojumi Napo ir t. t.). Taip padėsite informuoti tiek savo organizaciją, tiek tuos, su kuriais dirbate, apie darbuotojų saugą ir sveikatą. Daugiau informacijos rasite mūsų svetainėje, kampanijos išteklių skiltyje (www.healthy-workplaces.eu);
- organizuoti įvairią savo veiklą, pvz., mokymo kursus saugos ir sveikatos klausimais, konferencijas ir seminarus, plakatų, filmų ar nuotraukų konkursus arba viktorinas, pasiūlymų programas, reklamos kampanijas ir spaudos konferencijas;
- pasinaudoti kampanijos interneto svetainėje esančiomis priemonėmis; ten esančiame forume EU-OSHA ir mūsų partneriai gali dalytis žiniomis ir geriausia praktika;
- dalyvauti Saugių darbo vietų kampanijos geros praktikos apdovanojimų konkurse, kuriame įvardijamos įvairių dydžių organizacijos, radusios naujoviškų būdų skatinti saugą ir sveikatą;
- dalyvauti Europos darbuotojų saugos ir sveikatos savaitės renginiuose kiekvienų metų spalio mėn. (43-ią kalendorinę savaitę). Ši savaitė skirta renginiams visoje Europoje – konferencijoms ir parodoms, mokymo kursams ir veiklai, kurioje kartu dalyvauja didelės ir mažos organizacijos bei įmonės. Įvairios profesinių sąjungų, įmonių, NVO ir valdžios institucijų vietos bei regioninės iniciatyvos taip pat atlieka svarbų vaidmenį.

Be to, galite gauti oficialų pripažinimą už Saugių darbo vietų kampanijos rėmimą, jei:

- tapsite oficialiu ES kampanijos partneriu, jei esate Europos ar tarptautinė organizacija ar įmonė;
- tapsite nacionaliniu kampanijos partneriu, jei esate įmonė ar nacionaliniu lygmeniu veikianti organizacija. Jei norite sužinoti, ar jūsų valstybėje galima gauti tokį pripažinimą, susisiekite su jūsų valstybėje veikiančiu ryšių punktu.

Oficialiems kampanijos partneriams paskiriamos tam tikros pareigos, tačiau jie gauna ir naudos. Daugiau apie oficialią partnerystę sužinosite apsilankę atskiroje kampanijos svetainės skiltyje.

Mūsų partnerių tinklas

Mūsų kampanijos sėkmę lemia efektyvi partnerystė su svarbiausiais suinteresuotaisiais tarpininkais. Mes, Europos saugos ir sveikatos darbe agentūra (EU-OSHA), galime pasikliauti keliais svarbiais partnerių tinklais, tarp jų yra šie:

- **nacionaliniai ryšių punktai:** nacionaliniu lygmeniu Saugių darbo vietų kampaniją koordinuoja agentūros ryšių punktų tinklas. Jei norite daugiau sužinoti apie mūsų ryšių punktus ar su jais susisiekti, šio vadovo gale rasite ryšių punktų kontaktinius duomenis;
- **oficialūs ES kampanijos partneriai:** tai Europos ar tarptautinės organizacijos, aktyviai remiančios Saugių darbo vietų kampaniją. Jei norite



daugiau sužinoti apie ankstesnius ar dabartinius kampanijos partnerius arba tapti vienu iš jų, apsilankykite mūsų kampanijos svetainėje;

- **Europos verslo ir inovacijų tinklas:** šis Komisijos vadovaujamas tinklas padeda mažosioms ir vidutinėms įmonėms visoje Europoje ir teikia joms patarimus įvairiais klausimais. Saugių darbo vietų kampanija yra svarbi EU-OSHA ir Europos verslo ir inovacijų tinklo sritis.

„Norint darbo vietose įdiegti tinkamus patobulinimus, rizikos vertinimą būtina atlikti bendradarbiaujant su ten dirbančiais darbuotojais.“

ROLAND JUNG, GAMYBOS VADOVAS,
PIRELLI, BREUBERGAS



Mūsų įnašas į ankstesnes kampanijas ir jų sėkmė

Kas dvejus metus mūsų rengiamos Saugių darbo vietų kampanijos šiuo metu yra didžiausios tokio pobūdžio kampanijos Europoje ir tampa vis populiareesnės. Pvz., 2010–2011 m. Saugios techninės priežiūros kampanija pritraukė rekordinį visų ES ir už jos ribų esančių valstybių aktyvumą, rengiant daugybę renginių techninės priežiūros ir jos svarbos tema.

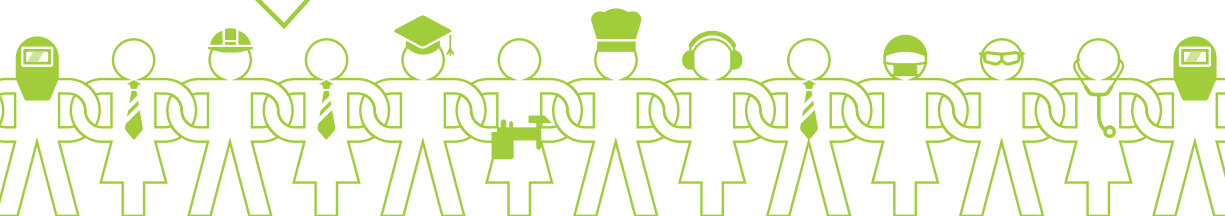
EU-OSHA nacionaliniu lygmeniu rėmė kampanijos veiklą rengdama įvairių su kampanija susijusią medžiagą ir teikdama paslaugas, laisvai prieinamas jos nacionaliniams ryšių punkтам ir oficialiems kampanijos partneriams, taip padėdama jiems viešinti kampaniją. Vien per pirmus metus išplatinti trys milijonai informacinių biuletenių, milijonas kampanijos vadovų ir reklaminių lankstinukų 24 kalbomis.

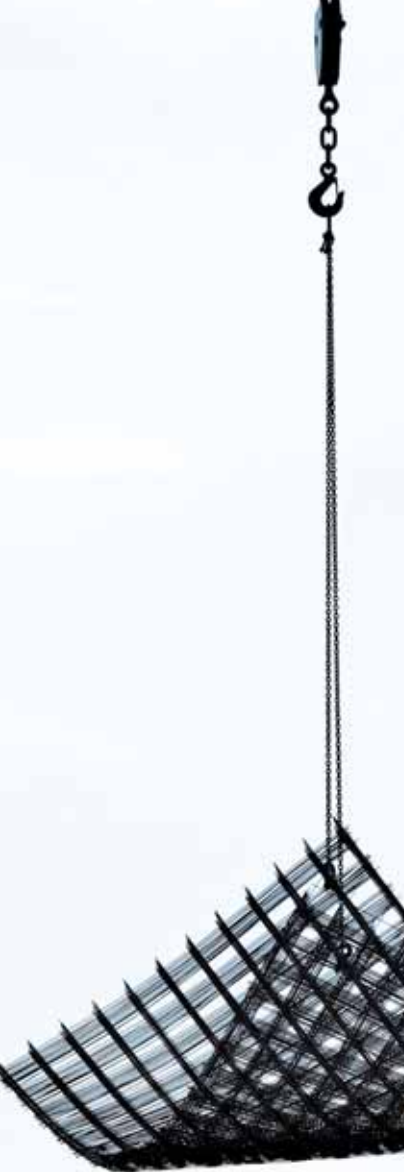
Taip pat saugią techninę priežiūrą skatinome rengdami konferencijas, seminarus ir darbininkų, darbuotojų bei kitų suinteresuotųjų šalių mokymo kursus. Kasmetinė Europos saugos ir sveikatos darbe savaitė tapo itin svarbi ir per ją ES ir už jos ribų surengta daugybė informacinių renginių.

Dalyvaudami saugiai techninei priežiūrai skirtoje kampanijoje, savo jėgas suvienijo daugiau nei 50 kampanijos partnerių. Jie surengė daug įvairių renginių, kai kurie iš jų išvardyti toliau.

- Europos nacionalinių techninės priežiūros bendrijų federacija (EFNMS) išleido kampanijos leidinius ir reklaminius gaminius ir parengė saugios techninės priežiūros ataskaitą. Ši federacija taip pat sukūrė elektroninį tinklą prancūzų kalba ir atskiras įvairiems saugios techninės priežiūros aspektams skirtas interneto svetaines.
- Bendrovė „Toyota Materials Handling“ rengė konferencijas, kuriose dalyvavo aukštesnieji vadovai, atsakingi už techninę priežiūrą ir mokymą, pristatė kampaniją spaudos konferencijose ir išplatino kampanijos medžiagą jos tinklo partneriams ir rangovams. Bendrovė taip pat paskyrė kampanijai skirtą savo svetainėje ir intranete.
- Europos profesinių sąjungų konfederacija (ETUC) savo 12-ajame kongrese pasistengė plačiai informuoti apie Saugių darbo vietų kampaniją, skirtą saugiai techninei priežiūrai.
- Europos statybos pramonės federacija (FIEC), skatindama saugą ir sveikatą, rengė susitikimus su statybos pramonės rangovais, darbuotojais ir kitais suinteresuotaisiais tarpininkais.

Saugi darbo vieta – didžiausia Europoje darbuotojų saugos ir sveikatos kampanija.





OiRA – dalijimasis geriausia praktika visoje ES

Internetinės tiesioginės rizikos vertinimo priemonės (OiRA)

projektas – tai bendros daugelio valstybių pastangos sukurti lengvai naudojamas ir nemokamas interneto programas. Laisvai naudojama OiRA priemonė sukurta siekiant padėti mažoms organizacijoms atlikti veiksmingą rizikos vertinimą. Naudodamiesi šia priemone vartotojai galės žingsnis po žingsnio nuo pradžių iki galo atlikti rizikos vertinimą, ji padės pasidaryti veiksmų planą ir jį stebėti. Pagrindiniai šio projekto tikslai:

- užtikrinti darbuotojų sveikatą ir saugą supaprastinant rizikos vertinimą ir dalijantis geriausia praktika;
- padėti bendrovėms gauti naudos iš konkrečiam sektoriui skirtos rizikos vertinimo priemonės, kuri visuomet atnaujinama, lengvai pritaikoma ir patvirtinta socialinių partnerių ir nacionalinių valdžios institucijų;
- taikyti konkrečiam sektoriui skirtą priemonę įmonės ir padalinio lygmeniu, skatinant darbdavį įvertinti riziką, sudaryti veiksmų planą, reguliariai jį koreguoti ir tada imtis veiksmų;
- naudojantis priemone, skirta jų profesinei rizikai vertinti, gerinti darbo sąlygas, kartu gerinant bendrovių darbą;
- išaiškinti, kaip vyksta rizikos vertinimo procesas.

www.oiraproject.eu



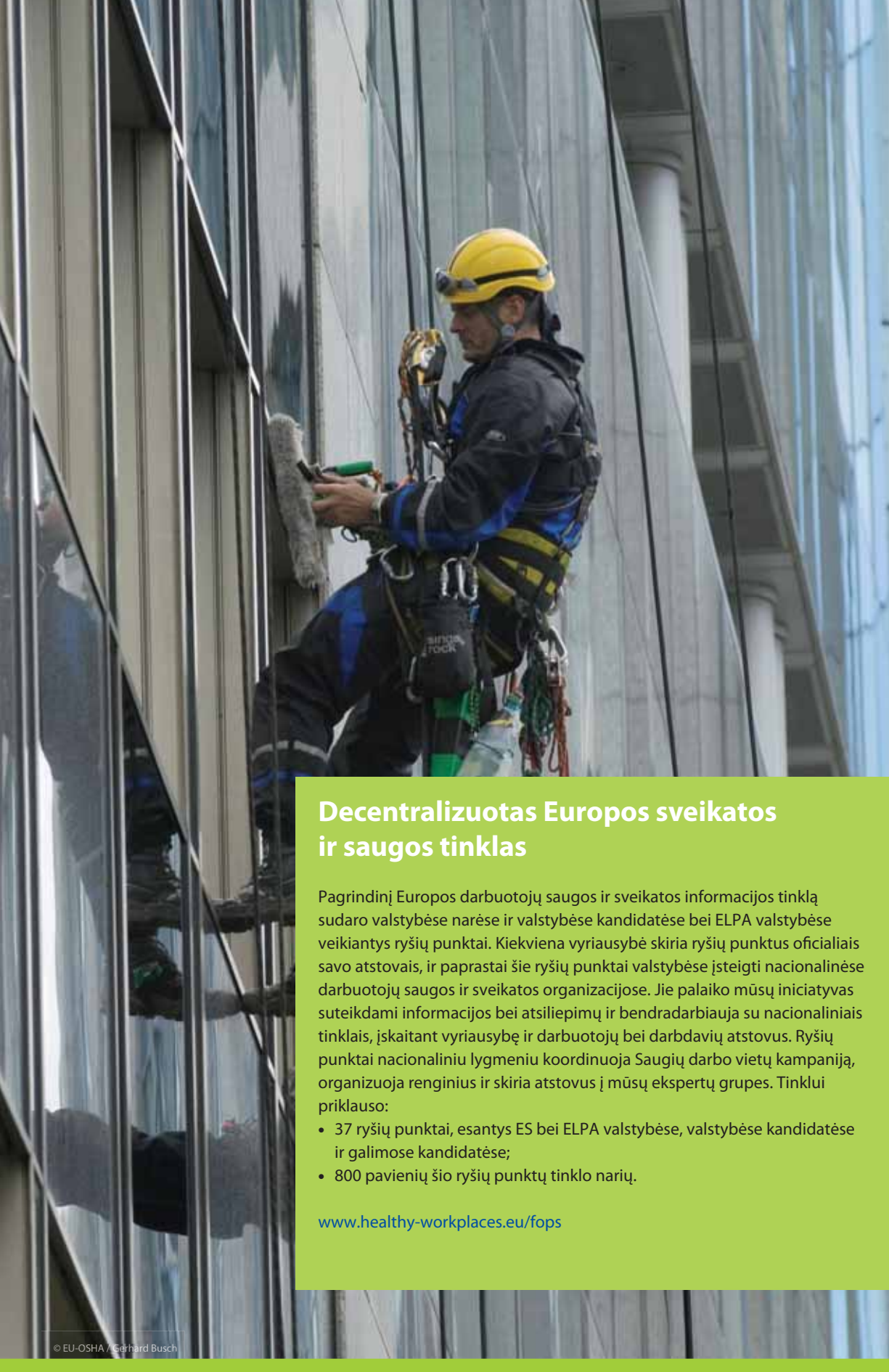
Ištekliai

Iš Saugių darbo vietų kampanijos svetainės galima parsisiųsti įvairios kampanijos medžiagos (www.healthy-workplaces.eu). Ten galima rasti:

- su vadovų lyderyste ir darbuotojų dalyvavimu užtikrinant darbuotojų saugą ir sveikatą susijusių faktų ir skaičių;
- ataskaitų ir informacinių biuletenių, įskaitant naujausius Europos įmonių apklausos apie naują ir kylančią riziką (ESENER) rezultatus;
- darbuotojams ir vadovams skirtų praktinių vadovų ir priemonių;
- geros praktikos atvejų nagrinėjimų;
- PowerPoint skaidrių kampanijos tema;
- idėjų, kaip vykdyti kampaniją;
- naujienų apie tai, ką veikia kiti;
- animacinių filmukų su populiariu animaciniu herojumi Napo;
- plakatų ir lankstinukų;
- nuorodų į naudingas svetaines;
- ...ir dar daugiau.

Visa informacija pateikiama 24 kalbomis adresu www.healthy-workplaces.eu





Decentralizuotas Europos sveikatos ir saugos tinklas

Pagrindinį Europos darbuotojų saugos ir sveikatos informacijos tinklą sudaro valstybėse narėse ir valstybėse kandidatėse bei ELPA valstybėse veikiančios ryšių punktai. Kiekviena vyriausybė skiria ryšių punktus oficialiais savo atstovais, ir paprastai šie ryšių punktai valstybėse įsteigti nacionalinėse darbuotojų saugos ir sveikatos organizacijose. Jie palaiko mūsų iniciatyvas suteikdami informacijos bei atsiliepimų ir bendradarbiauja su nacionaliniais tinklais, įskaitant vyriausybę ir darbuotojų bei darbdavių atstovus. Ryšių punktai nacionaliniu lygmeniu koordinuoja Saugių darbo vietų kampaniją, organizuoja renginius ir skiria atstovus į mūsų ekspertų grupes. Tinklui priklauso:

- 37 ryšių punktai, esantys ES bei ELPA valstybėse, valstybėse kandidatėse ir galimose kandidatėse;
- 800 pavienių šio ryšių punktų tinklo narių.

www.healthy-workplaces.eu/fops

Kontaktiniai duomenys

ES valstybių narių ryšių punktai

Austrija

Bundesministerium für Arbeit, Soziales
und Konsumentenschutz
Sektion Arbeitsrecht und Zentral-
Arbeitsinspektorat
Favoritenstraße 7
1040 Wien
Austria
<http://www.bmask.gv.at>
Martina HÄCKEL-BUCHER
Tel. +43 1711002274
martina.haeckel-bucher@bmask.gv.at

Belgija

Federal Public Service Employment, Labour and
Social Dialogue
Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid,
Arbeid en Sociaal Overleg
Ernest Blerotstraat 1
1070 Brussel
Belgium
<http://www.beswic.be>; <http://www.werk.belgie.be>
Frank DEHASQUE
Tel. +32 22334228
frank.dehasque@werk.belgie.be

Bulgarija

Ministry of Labour and Social Policy
Labour Law, Social Security and Working
Conditions Directorate
2 Triaditza Street
1051 Sofia
Bulgaria
<http://bg.osha.europa.eu>
Atanas KOLCHAKOV
Tel. +359 28119541
kolchakov@mlsp.government.bg

Kipras

Ministry of Labour and Social Insurance
Department of Labour Inspection
12, Apellis Str.
1493 Nicosia
Cyprus
Leandros NICOLAIDES
Tel. +357 22405623
director@dli.mlsi.gov.cy

Čekija

Ministry of Labour and Social Affairs
Na Porícním právu 1
128 01 Prague 2
Czech Republic
<http://www.mpsv.cz>
Daniela KUBIČKOVÁ
Tel. +42 221922344
daniela.kubickova@mpsv.cz

Danija

Danish Working Environment Authority
Post Box 1228
2100 Copenhagen
Denmark
<http://www.workinfo.dk>
Leo MATTHIASSEN
Tel. +45 72208540
lm@at.dk

Estija

Ministry of Social Affairs
Working Life Development
Gonsiori 29
10147 Tallinn
Estonia
<http://www.sm.ee>
Kristel PLANGI
Tel. +37 26269780
kristel.plangi@ti.ee

Suomija

Ministry of Social Affairs and Health
Department for Occupational Safety and Health
PL 33
00023 Valtioneuvosto
Finland
<http://www.riskithaltuun.fi>
Hannu STÅLHAMMAR
Tel. +358 916073108
hannu.stalhammar@stm.fi

Prancūzija

Ministère de l'emploi et de la solidarité
Direction des relations du travail (DRT/CT)
39-43 quai André Citroën
75739 Paris Cedex 15
France
<http://www.travail.gouv.fr>
Olivier MEUNIER
Tel. +33 14438-2508 ir 2709
olivier.meunier@travail.gouv.fr

Vokietija

Bundesministerium für Arbeit und Soziales
Referat IIIb2 – Grundsatzfragen des Arbeitsschutzes
Wilhelmstrasse 49
10117 Berlin
Germany
<http://www.bmas.bund.de>
Reinhard GERBER
Tel. +49 30185276766
reinhard.gerber@bmas.bund.de

Graikija

Ministry of Labour and Social Affairs
General Directorate of Working Conditions
and Health
40, Pireos str.
10182 Athens
Greece
Antonios CHRISTODOULOU
Tel. +30 2103214310
christodoulou.osh@yeka.gr

Vengrija

OMMF – Hungarian Labour Inspectorate
Margit krt. 85
1024 Budapest
Hungary
<http://www.ommf.gov.hu>
Katalin BALOGH
Tel. +36 13469454
baloghk@ommf.gov.hu

Airija

Health and Safety Authority
Metropolitan Building
James Joyce Street
Dublin 1
Ireland
<http://www.hsa.ie>
Annette SLATER
Tel. +353 17997800
annette_slater@hsa.ie

Italija

Istituto Nazionale per l'Assicurazione contro
gli Infortuni sul Lavoro
Dipartimento Processi Organizzativi
ex ISPESL
Via Alessandria 220/e
00198 Roma
Italy
Francesca GROSSO
Tel. +39 0697892314
francesca.grosso@ispesl.it; f.grosso@inail.it

Latvija

State Labour Inspectorate of the Republic of Latvia
Kr. Valdemara, 38
1010 Riga
Latvia
<http://www.vdi.gov.lv>
Linda MATISANE
Tel. +371 67021735
linda.matisane@vdi.gov.lv

Lietuva

Valstybinė darbo inspekcija
Algirdo g. 19
LT-03607 Vilnius
Lietuva
<http://www.vdi.lt>
Nerita ŠOT
Tel. +370 52603472
nerita.sot@vdi.lt

Liuksemburgas

Inspection du Travail et des Mines
3, rue des Primeurs
2361 Strassen
Luxembourg
<http://www.itm.lu>
Paul WEBER
Tel. +352 4786150
paul.weber@itm.etat.lu

Malta

Occupational Health and Safety Authority
Communications & PR
17 Edgar Ferro' Street
PTA 1533 Pietà
Malta
<http://www.ohsa.org.mt>
Remigio BARTOLO
Tel. +356 21247677/8
remigio.j.bartolo@gov.mt

Nyderlandai

TNO Work & Employment
P.O Box 718
2130 AS Hoofddorp
Netherlands
<http://www.tno.nl/arbeid>
Henk SCHRAMA
Tel. +31 888665234
henk.schrama@tno.nl

Lenkija

Central Institute for Labour Protection –
National Research Institute
ul. Czerniakowska 16
00-701 Warszawa
Poland
<http://www.ciop.pl>
Wioleta KLIMASZEWSKA
Tel. +48 226233677
focalpoint.pl@ciop.pl

Portugalija

Autoridade para as Condições de Trabalho
Av. Casal Ribeiro, 18 – A
1000-092 Lisboa
Portugal
<http://www.act.gov.pt>
Maria Manuela CALADO CORREIA
Tel. +351 213308700
manuela.calado@act.gov.pt

Rumunija

The National Research and Development Institute
on Occupational Safety
35 A, Ghencea Blvd., Sector 6,
061692 Bucharest
Romania
<http://www.procteamuncii.ro>
Ioana Georgiana NICOLESCU
Tel. +40 213133158
georgiana.niculescu@gmail.com

Slovakija

Národný inšpektorát práce
Masarykova 10
040 01 Košice
Slovakia
<http://www.nip.sk>
Laurencia JANČUROVÁ
Tel. +421 557979927
laurencia.jancurova@ip.gov.sk

Slovėnija

Ministry of Labour, Family and Social Affairs
Kotnikova, 28
1000 Ljubljana
Slovenia
<http://www.gov.si>
Vladka KOMEL
Tel. +386 13697700
vladka.komel@gov.si

Ispanija

Instituto Nacional de Seguridad e Higiene
en el Trabajo
c/Torrelaguna 73
28027 Madrid
Spain
Belén PEREZ-AZNAR
Tel. +34 913634100
pfocalagenciaeuropea@insht.meyss.es

Švedija

Arbetsmiljöverket
Management Staff
112 79 Stockholm
Sweden
<http://www.av.se>
Barbro KÖHLER KRANTZ
Tel. +46 87309563
barbro.kohler.krantz@av.se

Jungtinė Karalystė

Health and Safety Executive
Caxton House
Tothill Street
London
SW1H 9NA
<http://www.hse.gov.uk>
Stuart BRISTOW
uk.focalpoint@hse.gsi.gov.uk

ELPA šalių ryšių punktai

Islandija

Administration for Occupational Safety and Health
Bildshofdi 16
110 Reykjavik
Iceland
<http://www.vinnueftirlit.is>
Inghildur EINARSDÓTTIR
Tel. +354 5504600
inghildu@ver.is

Lichtenšteinas

Amt für Volkswirtschaft
Health and Safety at Work
Gerberweg 5
9490 Vaduz
Liechtenstein
http://www.firstlink.li/regierung/amt_volksw.htm
Robert HASSLER
Tel. +423 2366871
robert.hassler@avw.llv.li

Norvegija

Norwegian Labour Inspection Authority
Statens hus
7468 Trondheim
Norway
<http://www.arbeidstilsynet.no>
Gro OLSVOLD
Tel. +47 73199700
gro.olsvold@arbeidstilsynet.no

Šveicarija

SECO – Staatssekretariat für Wirtschaft
Effingerstrasse 31
3003 Bern
Switzerland
<http://www.seco.admin.ch>
Dr. Eduard BRUNNER
Tel. +41 43433222130
eduard.brunner@seco.admin.ch

**Valstybių kandidačių arba galimų kandidačių
ryšių punktai**

Albanija

State Inspectorate of Labour
Inspektorati Shtetëror i Punës
Rr. Kavajes no 35
Tirana
Albania
Frosina GJINO
Tel. +355 4251348
fgjino@hotmail.com

Kroatija

Ministry of Economy, Labour and Entrepreneurship
Directorate for Labour and Labour Market
Ulica grada Vukovara 78
10 000 Zagreb
Croatia
<http://www.mingorp.hr>
Zdravko MURATTI
Tel. +385 16109230
zdravko.muratti@mingorp.hr

Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija

Macedonian Occupational Safety
and Health Association
29 noemvri br. 50
1000 Skopje
Former Yugoslav Republic of Macedonia
Ljupcho KOCHOVSKI
Tel. +389 2774868
ljupco.k@mzzpr.org.mk

Juodkalnija

Ministry of Labour and Social Welfare
Labour Inspection for Safety at Work
Rimski trg 46
20000 Podgorica
Montenegro
Zlatko POPOVIC
Tel. +382 20655513
zlatkopuznr@t-com.me

Serbija

Ministry of Labour, Employment and Social Policy
Occupational Safety and Health Directorate
Nemanjina 22-26
11000 Belgrade
Serbia
Nenad VLADIC
Tel. +381 113061738
nenad.vladic@minrzs.go.rs

Turkija

Ministry of Labour and Social Security
General Directorate of Occupational Health and
Safety
Inönü Bulvari, I Blok, No. 42, Kat. 4
06100 Emek Ankara
Turkey
<http://www.csgb.gov.tr>
Kasim ÖZER
Tel. +90 3122155021
kozer@csgb.gov.tr

Europos saugos ir sveikatos darbe agentūra (EU-OSHA) padeda siekti, kad Europa taptų saugesne, sveikesne ir produktyvesne vieta dirbti. Agentūra atlieka tyrimus, kuria ir platina patikimą, esminę, nešališką su sauga ir sveikata susijusią informaciją ir rengia informacines kampanijas visoje Europoje. 1996 m. Europos Sąjungos įsteigta agentūra yra įsikūrusi Bilbao mieste, Ispanijoje, ir vienija Europos Komisijos, valstybių narių vyriausybių, darbdavių ir darbuotojų organizacijų atstovus ir pagrindinius ekspertus visose 27 ES valstybėse narėse ir už jos ribų.

Europos saugos ir sveikatos darbe agentūra

Gran Vía 33, 48009 Bilbao, ESPAÑA
Tel. +34 944794360
Faks. +34 944794383
El. paštas: information@osha.europa.eu

<http://osha.europa.eu>

ISBN 978-92-9191-525-5



9 789291 915255



Leidinių biuras